

متن پرسش

عرض سلام خدمت استاد: ۱. ما معتقد به وحدت وجودیم و به گفته جنابعالی ما همه ی عالم را مظهر وجود حق می دانیم و همه ی هست را به هستی حضرت حق می دانیم فلذا می گوییم خدا در قلب انسان هاست و در وجود ماست آیا این ادعا غلط است؟ سوال دوم اینکه بعضی از مراجع عظام تقلید فتوا به نجس بودن و دوری کردن از کسانی را دارند که معتقد به وحدت وجودند و در صحبتهايشا به شدت این اصل را می کوبند و می گویند فلاسفه و عرفا در قضیه ی وحدت وجود اشتباه می کنند. لطفا این ماجرا را هم روشن بفرمایید. البته صحبتی از جناب عالی خواندم که فرموده بودید وحدت وجودی ها دو سته اند اولی ها کسانی هستند که قائل به اینند که همه موجودات از خدا هستند و قسمتی دیگر موجودات را مظاهر حضرت حق می دانند تفاوت اینها را هم روشن بفرمایید. با تشکر بسیار.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: نه! ولی این موضوع کار می برد تا شخص بتواند به مقامی برسد که در همه چیز حضرت الله را بنگرد ۲- وحدت وجود یک بصیرت است و نه یک علم و لذا هر فقیهی نمی تواند به آن برسد هرچند که در علم فقه متبحر باشد. امثال حضرت امام توانستند به چنین بصیرتی برسند زیرا علاوه بر فقاہت، در حکمت و عرفان نیز محض شدند. موفق باشید